

Sporazum socialnega varstva med Avstralijo in Slovenijo

Slovenian

Ali vam je sporazum v pomoč?

Sporazum vam lahko pomaga povečati dohodke, da bi si lažje pridobili:

- **Avstralsko pokojnino:**
  - če živite v Avstraliji in imate pokojninsko dobo v Sloveniji, **ali**
  - če živite v Sloveniji in ste prebivali v Avstraliji med svojim 16. letom in upokojitveno starostjo najmanj 12 mesecev, od tega vsaj šest mesecev neprekinjeno.
- **Slovensko pokojnino:**
  - če ste avstralski državljan ali slovenski državljan in imate pokojninsko dobo v Sloveniji.

Kako vam je sporazum lahko v pomoč?

Sporazum na splošno omogoča, da vložite prošnjo za avstralsko pokojnino iz Avstralije ali Slovenije.

Sporazum vam lahko omogoči, da seštejete dobo bivanja v Avstraliji (poglejte 'pojasnila') in dobo bivanja v Sloveniji, da bi dosegli minimalno dobo za uveljavljanje avstralske pokojnine.

Kako vložite zahtevek za pokojnino?

V Avstraliji lahko dobite obrazce za slovensko pokojnino pri Centrelink oddelku za mednarodne storitve.

Za nasvet in pomoč pri uveljavljanju pravice do slovenske pokojnine se lahko obrnete na Centrelink oddelku za mednarodne storitve, zahtevek pa lahko vložite na najbližji enoti urada Centrelink, pri oddelku za poslovanje s strankami.

V Sloveniji lahko dobite obrazce za uveljavljanje pravice do avstralske pokojnine na spletnih straneh **www.centrelink.gov.au** (sledite povezavi 'forms'), na lokalnem Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali tako, da pokličete Centrelink, oddelek za mednarodne storitve. Zahtevek za avstralsko pokojnino lahko vložite na vsakem uradu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Če živite v drugi državi, ki je podpisala mednarodni socialni sporazum z Avstralijo, lahko vložite prošnjo za dohodek v sklopu s sporazumom pri pristojnem organu v tej državi, pod pogojem, da ta država sprejema zahtevke v sklopu z mednarodnimi sporazumi (glej 'pojasnila').

Zahtevek za uveljavljanje avstralske pokojnine je treba vložiti pravočasno, saj se izplačila običajno ne plačujejo za nazaj. Zahtevek lahko vložite že 13 tednov pred dopolnitvijo upokojitvene starosti.

Avstralski sistem socialnega varstva

Avstralsko socialno varstvo plačuje dohodke preko urada Centrelink. Avstralsko socialno varstvo se razlikuje od drugih razvitih držav s tem, da ima za osnovo bivališče in potrebe. Vsaka pokojnina se plača iz avstralskega splošnega državnega fonda, ne pa od prispevkov, ki jih posamezniki ali delodajalci vplačujejo v fond socialnega varstva. Zaradi tega se avstralske pokojnine testirajo na podlagi zaslužka in premoženja. Če vlagate zahtevek za avstralsko pokojnino, se bo od vas zahtevalo, da razkrijete podatke o vašem zaslužku in imetju in/ali zaslužku in premoženju vašega partnerja.

Katero avstralsko pokojnino lahko zahtevate?

Če	ste moški in starejši od 65 let, ali ste ženska in ste že dopolnili upokojitveno starost (glej 'pojasnila')	in	ste živeli v Avstraliji več kot 10 let, ali skupna doba bivanja v Avstraliji in pokojninska doba v Sloveniji znašata več kot 10 let	lahko vložite zahtevek za	Age Pension
Če	ste nesposobni za delo zaradi invalidnosti ali ste trajno slepi	in	ste postali nesposobni ali slepi med bivanjem v Avstraliji, ali ste živeli v Avstraliji več kot 10 let, ali skupna doba bivanja v Avstraliji in pokojninska doba v Sloveniji znašata več kot 10 let	lahko vložite zahtevek za	Disability Support Pension

Katero slovensko pokojnino lahko zahtevate?

Če	ste moški in starejši od 58 let, ali ste ženska in starejši od 56 let**	in	doba vašega bivanja v Avstraliji kot delovno aktivne osebe in vaša pokojninska doba v Sloveniji znašata skupaj vsaj 40 let za moške in 36 let in 3 mesece za ženske***	lahko vložite zahtevek za	old age pension
Če	ste moški in starejši od 63 let, ali ste ženska in starejši od 61 let	in	doba vašega bivanja v Avstraliji kot delovno aktivne osebe in vaša pokojninska doba v Sloveniji znašata skupaj vsaj 20 let	lahko vložite zahtevek za	old age pension
Če	ste moški in starejši od 65 let, ali ste ženska in starejši od 63 let	in	doba vašega bivanja v Avstraliji kot delovno aktivne osebe in vaša pokojninska doba v Sloveniji znašata vsaj 15 let	lahko vložite zahtevek za	old age pension
Če	zaradi nesposobnosti ne morete delati s polnim delovnim časom	in	ste bili zavarovani v Sloveniji najmanj 12 mesecev in ste nekaj časa bivali v Avstraliji kot delovno aktivna oseba	lahko vložite zahtevek za	disability pension
Če	ste vdovec ali vdova in starejši od 53 let	in	je bil vaš pokojni partner zavarovan v Sloveniji vsaj 12 mesecev in je nekaj časa bival v Avstraliji kot delovno aktivna oseba	lahko vložite zahtevek za	survivors pension (tudi drugi mladoletni družinski člani lahko uveljavljajo pravico do te pokojnine)

V Sloveniji je potrebno vsaj 12 mesecev pokojninskega zavarovanja za uveljavljanje pravice do starostne pokojnine, invalidske pokojnine ali vdovske oziroma družinske pokojnine po upravičencu.

*To pravilo za ženske se vsako leto podaljšuje za štiri mesece do leta 2014, ko bo starost znašala 58 let.

**To zavarovalno pravilo za ženske se vsako leto podaljšuje za tri mesece do leta 2013, ko bo doba znašala 38 let.

O vseh slovenskih pokojninskih zadevah odloča Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, zato se za podrobnejše podatke obrnite nanj.

Če živite v Avstraliji, lahko za nasvet in pomoč pri zahtevkih za uveljavljanje slovenske pokojnine pokličete Centrelink, oddelek za mednarodne storitve.

Koliko denarja boste prejeli?

Znesek vaše avstralske pokojnine bo temeljil na vašem (in/ali partnerjevem):

- dohodku in premoženju (vključno s slovensko pokojnino, ki jo boste morda prejeli), **in**
- dobi bivanja v Avstraliji od vašega 16. leta do upokojitvene starosti.

Avstralsko ministrstvo za priseljence lahko uradu Centrelink posreduje podatke o vaših potovanjih v Avstralijo in iz nje po letu 1994. Te podatke lahko uporabimo za to, da ugotovimo, ali ste upravičeni do izplačil in ali so zneski, ki jih prejimate, točni.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije bo izračunal znesek vaše slovenske pokojnine. Ta bo temeljila na vaši slovenski pokojninski dobi, upošteva pa se lahko tudi del vašega bivanja v Avstraliji.

Pojasnila

Podatki o Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije Kolodvorska ulica 15 1518 Ljubljana SLOVENIA Telefon: +38 61 474 5100 Faks: +38 61 232 1265 Spletna stran: www.mddsz.gov.si																										
Starost za starostno pokojnino	<p>To je starost, ki jo morate dopolniti, da ste upravičeni do avstralske pokojnine.</p> <p>Ženske, ki so rojene pred 31. decembrom 1945, so dosegle starostno pokojninsko dobo.</p> <p>Moški, ki so rojeni pred 31. decembrom 1945, bodo dosegli starostno pokojninsko dobo, ko bodo stari 65 let.</p> <p>Spodnja tabela kaže postopno povišanje dobe za upravičenost do starostne pokojnine.</p> <table border="1" data-bbox="467 1464 1449 1912"> <thead> <tr> <th data-bbox="467 1464 954 1585">Rojen</th> <th data-bbox="954 1464 1203 1585">Ženske, upravičene do starostne pokojnine pri dobi</th> <th data-bbox="1203 1464 1449 1585">Moški, upravičeni do starostne pokojnine pri dobi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="467 1585 954 1630">1. januarja 1946 do 30. junija 1947</td> <td data-bbox="954 1585 1203 1630">64</td> <td data-bbox="1203 1585 1449 1630">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1630 954 1675">1. julija 1947 do 31. decembra 1948</td> <td data-bbox="954 1630 1203 1675">64 ½</td> <td data-bbox="1203 1630 1449 1675">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1675 954 1720">1. januarja 1949 do 30. junija 1952</td> <td data-bbox="954 1675 1203 1720">65</td> <td data-bbox="1203 1675 1449 1720">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1720 954 1765">1. julija 1952 do 31. decembra 1953</td> <td data-bbox="954 1720 1203 1765">65 ½</td> <td data-bbox="1203 1720 1449 1765">65 ½</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1765 954 1809">1. januarja 1954 do 30. junija 1955</td> <td data-bbox="954 1765 1203 1809">66</td> <td data-bbox="1203 1765 1449 1809">66</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1809 954 1854">1. julija 1955 do 31. decembra 1956</td> <td data-bbox="954 1809 1203 1854">66 ½</td> <td data-bbox="1203 1809 1449 1854">66 ½</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1854 954 1912">Od 1. januarja 1957</td> <td data-bbox="954 1854 1203 1912">67</td> <td data-bbox="1203 1854 1449 1912">67</td> </tr> </tbody> </table>			Rojen	Ženske, upravičene do starostne pokojnine pri dobi	Moški, upravičeni do starostne pokojnine pri dobi	1. januarja 1946 do 30. junija 1947	64	65	1. julija 1947 do 31. decembra 1948	64 ½	65	1. januarja 1949 do 30. junija 1952	65	65	1. julija 1952 do 31. decembra 1953	65 ½	65 ½	1. januarja 1954 do 30. junija 1955	66	66	1. julija 1955 do 31. decembra 1956	66 ½	66 ½	Od 1. januarja 1957	67	67
Rojen	Ženske, upravičene do starostne pokojnine pri dobi	Moški, upravičeni do starostne pokojnine pri dobi																									
1. januarja 1946 do 30. junija 1947	64	65																									
1. julija 1947 do 31. decembra 1948	64 ½	65																									
1. januarja 1949 do 30. junija 1952	65	65																									
1. julija 1952 do 31. decembra 1953	65 ½	65 ½																									
1. januarja 1954 do 30. junija 1955	66	66																									
1. julija 1955 do 31. decembra 1956	66 ½	66 ½																									
Od 1. januarja 1957	67	67																									

Avstralski partnerji mednarodnega sporazuma socialnega varstva	Avstralija ima trenutno mednarodni sporazum socialnega varstva z Avstrijo, Belgijo, Kanado, Čilom, Hrvaško, Ciprom, Dansko*, Finsko*, Nemčijo, Grčijo*, Republiko Irsko, Italijo, Japonsko*, Republiko Korejo, Malto, Nizozemsko, Novo Zelandijo*, Norveško, Poljsko*, Portugalsko, Slovenijo, Španijo, Švico in ZDA*. *Te države ne priznavajo avstralskih zahtev po drugih mednarodnih sporazumih socialnega varstva.
Avstralska obdobja bivanja	Avstralsko bivanje pomeni obdobje bivanja v Avstraliji kot državljan ali imetnik avstralske vize za stalno bivanje. Avstralsko bivanje se uporablja v vsakem primeru pri zahtevku za starostno pokojnino. Mera za plačanje avstralske pokojnine izven Avstralije, se na splošno ustanavlja na dobi bivanja v Avstraliji od vašega 16. leta do upokojitvene starosti.
Definicija partnerja	V svoje namene, Centrelink šteje, da je oseba vaš partner, če s to osebo skupaj živite, ali z njo običajno skupaj živite, in ste s to osebo poročeni ali ste v registrirani partnerski zvezi ali ste v izvenzakonski zvezi. Centrelink šteje, da živi oseba v izvenzakonski zvezi od trenutka, ko začne živeti z drugo osebo kot član para. Centrelink priznava tako dvospolne kot istospolne partnerske zveze.

Za dodatne informacije

Če želite podrobnejše informacije, se za brezplačno pomoč in nasvet obrnite na Centrelink, oddelek za mednarodne storitve.

- V Avstraliji pokličite **13 1673**.
Opomba: Če kličete z domačega telefona Centrelink številke "13" iz katerega koli kraja v Avstraliji, je cena klicev fiksna. Ta cena je lahko različna od cene lokalnega klica in je lahko različna glede na telefonsko družbo. Cene klicev iz javnih govorilnic ali z mobilnih telefonov so lahko višje.
- Zunaj Avstralije pokličite **+61 3 6222 3455**.
Pri lokalnem izvajalcu mednarodnih telefonskih storitev se lahko dogovorite, da gre pogovor na obratne stroške. Nekateri avstralski telefonski družbe tudi omogočajo, da kličete v Avstralijo brezplačno.
- Elektronska pošta:
international.services@centrelink.gov.au
Opomba: elektronska pošta ni varno komunikacijsko sredstvo.
- Faks **+61 3 6222 2799**.
- Pišite na GPO Box 273, Hobart, Tasmania 7001, Australia.

Izjava o omejitvi odgovornosti

Informacije v tem obvestilu se lahko uporabljajo samo kot vodič o nadomestilih in storitvah, ki so na voljo.

Katere so vaše dolžnosti?

- Vaša dolžnost je, da se v skladu s svojimi osebnimi okoliščinami odločite, ali želite uveljavljati pravico do plačila oziroma vložiti zahtevek.
- Podatki v tem obvestilu so točni septembra 2010, vendar pa se lahko spremenijo. Če berete obvestilo po tem datumu, kontaktirajte Centrelink, da preverite ali so še točni.

S katerim datumom se začne izplačevati podpora?

Državna podpora se večini izplačuje od, oziroma po datumu, ko je bil vložen zahtevek. Prej boste vložili zahtevek, prej boste začeli prejemati podporo.

Kaj pa, če se dogovarjate s tretjo osebo?

Lahko se dogovarjate s tretjo osebo, ki ne dela za Centrelink. Vendar pa vas opozarjamo, da Centrelink ni pooblastil nobene tretje osebe, da vam posreduje podatke ali svetuje o izplačilih.